

Бушуулу митинг

Эрттенликте, сагъат төртте, эсгеричюню жау чыракъларын жандыргыла

22 июнда 4:00 сагъатда Нальчикни солу паркында

«Махтаулюкню өмюрлюк оту» эсертмени алында, төреде болгъаныча, «Эсгеричюню жау чыракълары» жандырылган эдиле.

Танг энци ата башлагъанына да къарамай, алайгъа бек кеп адам келген эди. Алаңы араларында КъМР-ни жарыкъландыруу эмда илму министри Анзор Езаов, КъМР-ни жаш тѳлѳню ишлери жаны бла министри Азамат Люев, КРФ-ни Къабарты-Малкъар регион бѳлѳмѳнѳнѳ таматасы Борис Паштов, Сабийлени бла жаш тѳлѳню «Биринчилени аталмалары» биригулерини регионна бла бирге ишлеуню департаментини башчысы орунбасары Ольга Негрова, жамаут биригуелени келечилери, волонтерла да бар эдиле.

Жыйылгъанлары алларынча бек алгъа Урушуну, урунууну, право нызамны сакълануу органланы ветеранларынны Нальчик шахар советини таматасы Абдулаланы Мустафа сѳлѳшгенди. Ол барысына да битуну дунианы да фашистлерден азатлау ючюн жанларын бергенлеге хурмет этерге келгенлери ючюн жорек ыразылгъын билдиргенди. «Халкъыбыз бюгюнлюкде да, ма ол замандан, эрге къобул, Бирлигин, демократияны да бергендеди. Бюгюнлюкде бизни жашла ата-бабаларыны махтаулу терлерин андан ала бардыралды, тюлкѳк, мамырлык ючюн къазуат бардыралды, жигитликлери, батырлыкларын да кѳргѳздеди, аны себепли хорлам бизини болугъуна сѳз да жокъду!», - дегенди тамата.

Борис Паштов а былай магъаналы кезиуде жаш тѳлѳню аслам болгъаны бек къуандыргъан черти айткъанды. «Алаңда жашууну чархын андан ары буркъла. Биз бѳри: «Бир адам да, бир зат да унутул-

магъанды», деп айтырга келгенбиз. Ол кертиси бла да алайды. Жарысууга, XXI өмюрде да фашизм дунидан гүч болмагъанын кѳрѳбиз. Хау, ол бир кесек башхаркы бет алгъанды, алай аны кир ниети алайлай къалгъанды. Бизни борчубуз - совет халкъ Улуу Ата журт урушун кезиуде этгенча, биригин, фашизмни ниетлери жокъ болупча этюдо», - деп чертгенди ол.

Жаш адамлары аслам болгъанлары Ольга Негрова да къуанды. «Алаңда гъа да къуанды. «Алаңда къарап, тѳлѳлени араларында байламлыкъ

юзюлмегенине тюшюнесе, анга калай къуанмай къалгъын! Ол тамалары конгге да ышанулык береди. Есеп келген тѳлѳе ата-бабаларыбыз этген жигитлики унутмагъанды. 1942 жылны октябрь айындан башлап 1945 жылны январьна дери шахарыбыз фашистле уучуп тургъандыла. Ол кезиуню ичинде республиканы ара шахары иги да тозурагъанды, кеп юню оолгъанды, беш минден аслам мзмир адамны өлгенди. Алай, къыйын болумлагъа да къарамай, Нальчикде эмда аны төреге

ракъны жандыруу эмда «Махтаулюкню өмюрлюк оту» эсертмени голле салуу бла бошлатгъанды. Эсгеричюню урушун къыйынлыгын Нальчик да сынар ючюн къалмагъанды. 1942 жылны октябрь айындан башлап 1945 жылны январьна дери шахарыбыз фашистле уучуп тургъандыла. Ол кезиуню ичинде республиканы ара шахары иги да тозурагъанды, кеп юню оолгъанды, беш минден аслам мзмир адамны өлгенди. Алай, къыйын болумлагъа да къарамай, Нальчикде эмда аны төреге

гинде элдеде жашагъанла фашистлеге къажу кыты сѳзленгенди, партизандыла, немисликке кеп заран тюшерча этгенди. Уруш жыллада болдургъан жигитликери ючюн Нальчикни онбир адамны Совет Союзуну Жигити деген ат аталгъанды, тогузуолан а Махтаулюкню орденни толу кавалерлери болгъандыла. «Аскер махтаулюкню шахары» деген сыйлыт да да анга аны ючюн берилгенди.

ХОПАЛАНЫ Марзият.

Парламент

КъМР-ни Башчысы кезиуде Посланиясын туура этерикю

КъМР-ни башчыла чыгарычу баш органыны президиумуну кезиуде жыйылууну спикер Татьяна Егорова бардыргъанды.

Депутатла бийик 25 июнда 12 сагъатда Правительствуну юйюнде Парламентни кезиуден алгъа жыйылууну бардырырга оную этгенди. Анда КъМР-ни Башчысы Парламентге Посланиясы бла сѳлѳширдики.

Дагъыда Парламентни кезиуде пленар жыйылууну 1 июльда бардырырга келишгенди. «КъМР-де физкультурада бла спортда болумланы бирге келишдириуню юсюнден» республикалы законни проектине къаралгъанды. Ол федерал излемле бла келишдирилгенди.

Алай бла спорт объектиени ишлетуу эм хайырлануу жаны бла сооруда зонада белгиленгенди. Билим беруу, илму, физкультура, спорт эм жаш тѳлѳню ишлери жаны бла комитетни башчысы Нина Емузова ангалаткъанча, Федерал, регион эм жер-жерли элде энци иеликде болгъан спорт объектиени ишлетуу, жаңыртуу жаны бла жуушула регионуну спорт жаны бла власть органланы жууапчылыкларына берилгенди. «Федерал законда спорт объектиени архитектура-курулуш проектирени излемле шарт токташдырылгъанды. Аны бла байламлы республикалы законуну 9-уч статьясыны 3-чю кесеге жаңыдан жазылгъанды. Анга кере, спорт объектиени архитектура-курулуш проектирени жарашдыруу, ала ны ишлетуу эмда жаңыртуу шахарлада чырулуш бардыруу жаны бла законланы чеклеринде тоглурулды. Ол санда сауукъларына керекленген мадары болгъанлагъа битуну тишимли оңалды курылырга керекди, дегенди Нина Емузова. Парламентарийле «КъМР-ни

халкъларыны маданият хазналарыны юсюнден (гарыш эм маданият эсертмелер) республикалы законуну 12-чи эм 13-чю статьяларына тюрениле киييرгенди. Маданият, граждан обществоуну айналыуу эм информация политика жаны бла комитетни башчысы Текуланы Амырбий билдиргенди, статьялагъа жангы пунктла къошулардыла. Алагъа керѳ, маданият хазнаны объектиени тиирлерин хайырлануу жаны бла онуюн чыгаруу КъМР-ни Правительствосуна эм жууапчылыкты арганлагъа салында (РФ-ни халкъларыны маданият хазналарыны объектиени

тиирлери бла битюдуня хазнаны тизмесине киييرген объектиени тиирлеринден башкала). Законланы проектирени сейрлери болгъан органланы къарауларына берилгенди. Ала тынгылы околгъенден сор, Парламентни пленар жыйылуунуа кѳргѳзюлюкюде. Президиумда федерал законланы проектирени бла РФ-ни регионлардан берилген законодатель башламчылыкълар да тинтилгенди. Алада сатыу-алууну бир нызамга келтириуню, дарманланы хайырланууну, пенсияла бла жалчытууну юскеринден айтылды. Тюрлю-тюрлю сооруда бѳлѳмюде

Промышленосту, транспорт, связь эм жол молюк жаны бла комитетни башчысы Марат Калмыков «КъМР-де автомобиль жоллары айналыуу эм жол молюк юсюнден» соруну президиумда оюзюлгенден сор, чыгарылгъан эсертмелер къалай тоглурулгъанлары бла шагъерий этгенди. Саулык сакъланда жетишимле болдургъанлары Парламентни Сыйлы грамотасы бла сакълаларгъа оную эттигенди.

КъМР-ни Парламентини пресс-службасы.

КъМР-ни Башчысы

Эсепле чыгарыллыкъларыла, келир кезиуде борчла салынырыкъдыла

КъМР-ни Башчысы Казбек Кокков бийик 25 июнда Къабарты-Малкъар Республиканы Парламентини Посланиясы бла сѳлѳширдики. Регионуну онуючусу бытырны эсеплерин чыгарыллыкълары эмда Къабарты-Малкъар Республиканы келир кезиуде айналынуу стратегиясын ачыкъ этердики. Толтуруучу власть органлагъа Россияни Президенти салгъан миллет борчлары толтуруу жаны бла биргюле берилликди.

Сѳз халкъны жашаууну ырахатлы этюуню, инвестиция политиканы бла ишчи жерле кураууну, инсанланы къолайлыкъларын бедорюуню, инфраструктураны бла социал болумуну илгендириуню, предпринимательге себеплик этюуню, салулык сакълануу бла билим берууну жангыча кураууну, жаш тѳлѳ политиканы, къырлал Кокковну бѳлѳмюнде, аны эм муниципал онуюланы,

экономиканы юскеринден барлыкълары. Бу эм башха сооруда программа документе киргенди. Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысы Казбек Кокковну КъМР-ни Парламентини Посланиясы бла сѳлѳшиуню «Россия-24 КъМР», «ГТРК», «Вести КБР» сайтда, ВКонтакте социал сетде КъМР-ни Башчысы Казбек Кокковну бѳлѳмюнде, аны Администрациясыны телеграм-каналында тюзюней эфирде кѳргѳзюлюкюде. Дагъыда анга «Россияни Радиосунда» (101.8 FM) эм «Къабарты-Малкъарны радиосунда» (95.5 FM) тынгыларга болупкъа.

Тюзюней эфир 12:00 сагъатда башлангырыкъды.

ТИКАЛАНЫ Фатима хазырлагъанды.

Форум

«Экономикада болгъан тюрленюле къолайлыкъларны ишлендирирге керекдиле»

Санкт-Петербургда бардырылгъан халкъла аралы экономика форумуну пленар жыйылуунуа къатышкъан, аны эм магъаналы бѳлѳмюнде Президентини Владимир Путини сѳлѳшиуню, деп белгиленди. КъМР-ни Башчысы Казбек Кокков кесини телеграм-каналында.

«Президентини къырлалы экономикасыны айнаы жолу бюгюнлюкде не халда болгъаныны юсюнден айтагъанды эм аны тюрленюле, деп белгиленди. Пленар жыйылууда «Тюрлене тургъан дуняда өсуюну мурдору-битеулю мардаланы жюрютуу», - деген тема сюзюлгенди, ол ыз арт жыллада бизни къырлалны тыш политикасында тохтамай жангы жашауда барырады.

Форумда келгенлерине керѳе, тыш къырлалны бизге сейрлерни алгын замалгъа эсенди. Россияни битюдуня экономикагъа къатышуу кенере барды. Бизни къырлалыбыз бюгюнлюкде дуния башында къырлал ич продукцияны бѳлѳмюнде жерни алады. Европада уа - биринчи. Россия Федерациян ала киييرген санкциялагъа да къарамай, дуния сатыу-алууда бек магъаналы къырлалдан бирине саналады. Запад къырлалны бизге экономика жаны бла къажу сѳзленгенлери юсюнден айта, къырлал башчысы тыш айнаыкъа къырлал экономика байламлыкълары андан ары да тохтамай бардырылгъаны айтагъанды. Къырлалыбызны регионларыны тюрлю-тюрлю бѳлѳмюлеринде чыгарылгъан продукцияла, жангы рынокланы алып

бардыла. Товарла квалитетлары иги болгъаны эм экология жаны бла да мардалагъа келишгени бла хорлайдыла бирси къырлалда чыгарылгъан затланы. Аны хайырландан жангы инвестиция проектле ишлеп тюрленди. Байламлыкъла кенерди. Ол «экономикабыз андан да тутучу бола баргъаныны белгисиди, - деп белгиленди Владимир Путин

Президентини адамланы иш хакъларыны эм урунуу рынонда болууну юсюнден тынгылы билдири этгенди. «Биз инсанланы ич кѳлѳмюлерини кѳтѳрүрге онгла куурагъа керекбиз. Арыкъда жаш тѳлѳбюз, аны бла бирге уа жыл санлары келгенде да урунуу рынонда келерини онгларны толусунай хайырлангырга, аны бла бирге тийишли иш хакъ да алырга этерге борчубуз», - деп чертгенди къырлал башчысы Владимир Путин экономикада бола тургъан тюрленюлени юсюнден да айтагъанды, ма аны бла байламлыкъла жашауда жетишмиле бардырылгъан миллет проектле бла къырлал программала да.

Жыйылууда профессионал жаны бла билим берууну, аны экономикабызга керек куурагъа, индустрия жаны бла терк айнаы баргъан бѳлѳмюлени айнаытырга, ол санда туризмни да эре алырга кереклиси белгиленгенди. Дагъыда инвестиция политиканы тийишлисича куурагъа, бек алгъа кесибизни къырлада чыгарылгъан товарланы сатып алырга, цифралы экономиканы айнаытырга кереклиси юсюнден да айтылгъанды, деп белгиленди билдирюде.

Тапландыруу

Жол тынгылы жаңыртылгъанды

Терк районда Дейское - Огъары Акъбаш - Терекское жолуну тынгылы ремонтуну бѳтѳнчюле жѳргѳзюлюкюде, 4 километрден асламды.

Участокну тийишли халгъа келтириуну тилекни 2023 жылда КъМР-ни Башчысы Казбек Кокков бла тюзюней энци кезиуде эшитирген эдиле. Ишлени 2024 жылда башлагъанды, бюгюнлюкде тынгылы ремонт бошталгъанды.

Жол тренит халында, аны ючюн подрядчылары алында аны эм кичю этерча борч салынганды. Ол себепден специализире полимер материалланы хайырлангъан, эки

кылаты мурдор куурагъандыла. Асфальтобетонда эки къат салгъандыла.

Жаңыртылгъан объект къорсузуулук керекле, жарыкълык берген шѳндюлюк ысла бла жалчытылынганды. Жауу жюрюгенлеге тапкъыгъа тротуарла жарашдырылгъандыла. Толтурулгъан ишлени проект документациягъа бла техника излемлеге келишгенлери энци комиссия тинтгенди. Ремонтну «Жашуу этерге инфраструктура» миллет проектирлеринде тамаллагъандыла, деп билдирилгенди КъМР-ни Башчысы Казбек Кокковну телеграм-каналында.

Ылпас

Саусузланы Тѳбен Новгородка жетдиргенди

Алгъаракъда Аргундага газ баллон тешилип ол тюшгени ючюн жаралы болгъан юйюрно, Россияни Саулык сакълануу бѳлѳмюнде Тѳбен Новгород. Травмотология эмда ортопедия институту юйюгенле бакъгъан арасына жетдиргенди.

Бу саусузлагъа ол Араны келчилери Къабарты-Малкъар регион кырап халкъны Тѳбен Новгород шахарына жибериге оную этгенди. Саусузладан

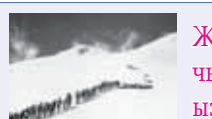
билгюу ала Республиканы клиника болында къалгъанды; анга анда битуну керек болуш кереклиги. Къалгъанла бла бирге жолда къыйын болумланы медицинасы федерал араны келчилери болушкъа.

«Россияни саулык сакълануу министри Михаил Мурашювго жорегинден ыразылыкъларыны билдирге оюм. Бу саусузлагъа болушан битуну медицинада да ыласп этем», - деп жазгъанды КъМР-ни Башчысы Казбек Кокков телеграм-каналында.

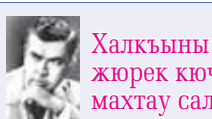
Зауукълу чакъла

2 бет

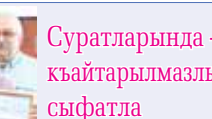
Жигитлени чыранлы ызлары

2 бет

Халкъыны жорек кючюне махтау сала

3 бет

Суратларында - къайтарылмазлыкъларны сыфатла

4 бет

КъМР-ни Правительство-суу кезиго кенгешине саулук сактау, эл миок, билим берүү, социал эм талай башка бөлөм бля байламды соруулагда къаралганды. Аланы сюзюе министрстволаны бля ведомстволаны келечиле къытшыкыла. Жыйынлыууну Правительство-суу Председатели Мукуланы Алий бардырганды.

Проектледен бири бля «Къабарты-Малкзар Республикада саулукну игилендируу жаны бля тиешили медицина реабилитация-регион программа къабал этингенди. Ол Узакъ өмүрлө эмда тири жашау миллет протекти чеклерице бардырылады. Кеси да аурууладан, операцияладан, жараладан

Правительство

Ал жанында – инсанланы саулуклары

сора саулуктага себеплик этуу, жашаудан да игилендируу мадария этуу бля байламды. Республиканы залор фондуну тизмесине интеллигентторленуени жер эмда ырыкы бля байламды халганы министри Асан Тохов тура эткенди. Ол дагызда Чегем районун икелгине универсал спорткомплексе кёрчорлогени бля билгенди. Бу объект Шалушкадады, кеси

да былтыр ишленгенди, аны багысы 84 миллиондан артык сомду. Ол тийреде жашагъналга аянда Физкультура эмда спорт бля кершорина амалат онгла къуралгандыла. Бегимледен бири бля бизни регионда багытуу-саулукландыруу жерлени тизмеси жандыдан жарашырылганды. Ары «Ауштер» бля «Жылы-Суу» тийрелени къошкандыла.

Кенгешде жашау журт-коммунал миок эмда къурулуш бля байламды жер неча норматив-праволу акта къаралганды. Аладан бири бля бюджет ачкыча ишлене, алай къурулушлары этта да бошалмагъан объектели санан азайтуу жаны бля ведомстволар аралы коммиссияны къуууну торлендирилгенди. Къурулуш эмда ЖКХ министри къулгунун толтургъан Андрей Журвалев,

аны бля байламды проект жарашдырылганын айтып, этилик жумушланы «жол карар» бля шагъарейлендиргенди. Правительство-суу оюну бля Къабарты-Малкзарда инвестицияла эмда предпринимательство бля къорештлени оюмларын билуу амал къуралганды. Экономиканы айытуу министри оюмдары Хусен Тимижев айтанга кере, аны хайырындан алагъа терикер къаралыкыды, жууап да алай берилликди.

Жыйылыуда этилген оюну бля талай ишти къуууну борчларындан эркин этилгенди, башкалары уа торленуле кыйырлнгенди.

УЛПАШЛАНЫ Мурат.

Кенгеш

Эки жанына да хайыр келтирликку

Кеп болмай Россейни экология жаны бля оператору таматасы Ирина Тарасова бля КъМР-ни Правительство-суу Председателини биринчи орунбасары Мувед Кунжиев ишти кенгеш бардырганды. Аны чеклерице регонда заыр коммунал къылган-къулгъанлыны жарашдыруу бля байламды иш къылай барганына эсе бурулганды. Къылган-къулгъанлыны экинчи да хайырлангана амалла созуленди. Ирина Тарасова айтанга кере, ол экология болууну игилендируу, экономиканы айытууга да хайыры болуук эди.

Тобешилуде бөлөмө инвестиция этилмей жарамалыгъа да айтылганды. Аны ючюн къырлар бля эки биригуени араларында бирге ишлеу керек болуукыда. Кырал, ол санда Экология оператор да болушук эт-селсе, башка эки амалда предприниматель къылган-къулгъанлыны жарашдыруу бля байламды протекти жашауда бардырырга онг табарыкыдыла.

Ирина Тарасова бля Мувед Кунжиев бу жаны бля ишти тири бардыры амалланы да сюзгенди. Ахырында Россейни баш оператору мондан арысында да Къабарты-Малкзарга хар жаны бля да болушук талдырырга хазырлыгын билдиргенди. Субъекти жандан да тиешили документе, ол санда ишти протект да этилгере кереклиси айтылганды.

КУРДАНЛАНЫ Сулейман хазырлаганды.

ЖИГИТЛЕНИ ЧЫРАНЛЫ ЫЗЛАРЫ

Минги таугъа биринчи колхоз альпинидагъа хазырлануу республиканы таматасы Бетал Камышов чакъыруу бля 1935 жылда июнда башланганды. Ол къыйын да, сынауу да жолгъа 709 колхозу эм ишти июнда бля августда чыгъандыла. Ол себелден бу ёрлеуге колхоз альпинида деп атагъандыла. Эки минг бля жарым адам барырга сюенгенди ары, алай саулукларына кере аладан 709 адам сайланганды. Тауу башына уа 638 адам чыгъалганды. Ала бири бля 252 къызыл аскерчи да болганды. Ала терт колонна къурагъандыла.

Минги таугъа чыгъаргъа тебегендени араларында асламысы комсомолула эдиле, торлю-торлю миллетлени келечилери. Малкзарыладан – 163, къабартыладан – 216, оруулудан – 140, немисиледен бля 9 адам. Ол санда 53 тишурда да. Асламысы колхозула эдиле – 447 адам. Бу жыйынга Ленинни окуу шархчыкада атлары «Ворошиловчу стрелк», «Значист ГТО» болгъанды асламысы да къшулгъанды. Нальчикни аэроклубундан кон самолёт бөлөнгенди – экиси окууда хайырланганды. бири уа – санитар самолёт. Огъары Баскандан узакъ болмай ала къонарча жер да табылганды. Ол самолетила альпинистле къысуу, аны бля бирге газете да атып тургъандыла. Бу хазырланууда июнда окуна башлангандыла.

Биринчи колоннаны таматасы белгилни къыачы Хаджиланы Саид болгъанды. Батшаларыны – Тилланы Юсоп, Жапуганы Маршад, Толтурланы Ибрагим... Ары дери да ала кеп керек чыгъандыла Минги тауу эки тептесине да.

15 июнда башланганды ол колхозу альпинидагы ишти. Бир къуууу заманын жаш альпинистле жолду этип, кеслерни тау хауагъа юйрете тургъандыла, тау аууалда айланганды. 4 августа уа Баскан аууонда Терс-Кьолгъа жыйылгандыла. 9 августа кене сагъан бля Кругозор таба жол салгъандыла. Биринчи кеторлеу баргъанда, ызыларын келгенлени сыйжыр кибек ызыларын да тагъылгъанларын берген керюп тургъандыла.

Ол кюнде ары атлангандыны эсгергенлери кере, Кругозорга къызыл неден да къыйын эди. Ол 3200 метр бийликке болганы белгиллиди, анга этпен жолла бек бир болуп, Хаджиланы Саид не тынч жолла бля этипте жорше да, адамла терк окуна арыгъандыла. Буада жюрюрге болушан тапкъаланы хайырлана да билгендениле кепле. Бу жесуичюле хар кимде да жокъ эдиле, акъларында темир ыргакыла да кеплеге болушмай эдиле. Жоклери да аууркук эттенди. Андан сора да,

суусан бек къыса эди. Аланы жол тюзетиучюлери алай юйргенди: къылай бир кеп суу ичсен, алай бир терк арыргысы деп. Аны къычыла кеси сынаууларда керегенди. Хар жары сагъатдан солугъандыла.

Анда кене къылып, ала «Обирни шыгышна» экинчи эртенликке тебегенди. Ала ары жеткенде, кон бузуплгъан эди. Минги тауун башы боран алып, сау кечени жауун жаупт чыгъанды. Экинчи кон кене атлангандыла ала андан ары.

Ол адамланы юсерлери ден керюпозучю Хаджиланы Саид артады кылай айтынды: «Мени комсомолчурарым ийи бара эдиле, Бетал да алай. Нен десен ала комсомолула эдиле, аланы бу жолгъа колхозла хазырлагъан эдиле, битуде да Совет къырлар кырай эди ала Минги таугъа къылай чыгъарыкларына, аланы партия юйргенди да, ол эки жон адам барысы да керюпозул эдиле тау башына. Манга 63 жыл болды, Солур заманын жеткенди. Алай а къала солуп турлукуса, быллай жаш, саулуклу, макталуу жаш адамла эмда ангыс аз баскан жерге атлансалар?»

Мен ити танышан Мамайды Жанмырзаны жашы Шаурау да болгъанды ол къуаумда. Ол 1930-чу жылда Краснодарда ФЭУ-да, Орджионкунде депнедрфагда, Эл молколени бийик коммунист школунда, уруш алында уа аскер-спорт академияда болгъанды. Колхозула Минги таугъа чыгъгъан заманда Шаухал комсомолу Малкзар округ комитетинде ишленгенди. Ол: «Эртенден да мурад этип тура зиди ары чыгъаргъа. Ол кюнде альпинидагъа чакъырылгъан болгъанды уа, пролетар туримини эм экскурсияларыны бөлөмюне (ОПЗ) чабып баргъанында, манга дери 13 адам жаздырып тура эдиле кеслерин. Ары жаш тблочно къатыштырырга керештенде. Жигитлик, кишилик, ёткорлук да туримде сыналдыла, ол шартланы ёсдорюу а ленинни комсомолу борчу эди. Биз 15 июлда жыйылгъанбыз бирге.

«Ит, тог, кто с песней на Эльбурсу шыгайт, Тог никогда и нигде не пропадет...»

– деп, ма алай жырлап баргъанбыз. Къолумда къызыл байракъ шууулай эди...»

Малкзарланы Хангеринни къызы Зоя да ол къуаумда болгъанды. Ол Ленинни окуу шархчыкада окугъанды, аэроклубха жюрюп, парашют бля сансыз жер секиргенди. Аны ол Минги таугъа керюпозучюю иосондан эсгерилери сакъланардыла. Ол алада былай жазды: «Мен арта къараймы. Минги тауу суукъ ахъ башлары жукъа туманнга чулгъангыдыла. Аладан ёрге созулуп баргъан гитче топонимокле чыгъардыла, ол а бек арты. Ала бир туу башталгъа ушайдыла: Былайдан, Кругозордан (3200 метр бийликке)ды, къарагъанда, аланы юсерлерице сериюн ачыкъ айлангана кереюнди. Алай а мен сангъа ышанмаймы, Минги тау. Билем анда къызы борыа бля къар булутланы эм ташланы эниште этпен буз жылды къызыксызлык этеленир...»

Ала Терс-Кьолдан атланганды, алгъа жол керюпозучю Хаджиланы Саид болгъанды ол уллу насыра сагъанды. Аны бля бирге Совет Союзуну сынауу альпинисти Рожковский да болгъанды. Кругозор кече къалып, экинчи кече «Обируеуени шыгышна» жол салгъанды. «Тюбюнде агъач кёргеренине, кегите бишенленерине ийинган къыйын эди. Былайда «къар, суукъ, жел. Бир кеп чед да жокъды. Кюн а тобонден эсе къаты къыздырады, алай акъларыбызны суукъ бузлатады, жел а бир жаны-биздан башхасына бетди. Юшюмюс, терленгенерибиз барды, беттерибиз кюнге кюеди...» – деп жазды.

Малкзарланы Зоя республиканы

таматасыны юсерлери былай айтындан арды: «Ол, сынауу къалчылагъа озумарми атай, арта къылгъанлыны келечилери, альпинист юйрете тукеллик, хорламга ышануу бере эди. Биз аны чымдылыгына сейр эте эдик. Ол Минги таугъа биринчи кере бар эди, алай а барыбыздан да тири. Беталгъа къалат, бизни жюркелерибиз партибью бля ехтелене эди...»

Балм, аны ангылар юсерлери, ол заманда коммунист партияны даражасын эсге тошюрюрге керек болуп. Онтёрт сагъатын таугъа ёрлей барып, ала, Минги тауу башына чыгъып, анда Къабарты-Малкзарны колхоз алыкиндасыны байрагъын орнаткандыла. Бу затланы юсерлерицен «Алгъа эм бийикге» деген аты бля 1936 жылда Птигорскда Шимал Кавказын краевой къырлар басмасында эсгерилеуе жыйымдыны чыгъгъанды. Анда Атталаны Мухажири аты да сагъыныланды.

Андан тошгенлей, альпинистле къырлар оюнулагъа – И. Сталинге, К. Ворошилова, С. Орджоникидзеге, Птигорскда партияны крайкомуну таматасы Евдокимова да телерамма ийгенди. Ала да мактуу бля жуулаплагъандыла.

Бу затланы жазы туруп, эсиме алгъаракъыда «Заман» газетде Текуланы Хауа жазып, ол альпинидада бир бирлерин сыйлоп, оюну къурагъан, алай а насыларын Улуу Тау журт уруш юзген Хаджиланы Далхат бля Кабыл тошгенди эсиме. Жашлыкъ болган жерде жюрек сезимле туумай да къылап?

МУСКУЛАНЫ Сакинат.

Къурулуш

Ахшы магарла Къураллыкыгъыла

«Бюгонюкде Нальчикде «Узакъ өмүрлө эмда тири жашау бардыры» миллет протекте кере жаңгы излемлеге келишген Онкология диспансери къурулуш къыста барды. Ол ачылыс, саусула, шёндюю къыйналгъа амалла бля болушук алырга онг табарыкыдыла, деп билдириледи КъМР-ни Къурулуш эмда жашау журт-коммунал миок министрствосуну прес-службасындады.

Айтангъабызча, протект шёндюю мардалагъа бля излемлеге келиширча торлендирилени себепли жарыт ишлени къылган объект талай жерлерин оюп кетериге эм кенгертирге тошгенди. Жаңгы диспансер а кеп къаты алты багытуу бөлөмден къуралыкыды. Барында да саулуклагъа 250 жер болуукыда. Дагыда бир сменнге жюз адамгъа къарар онглары болгъан поликлиника да ачылыкыды. Мында лучево-диагностика, хирургия эм кюндоз жатаулагъа багъарча стационар да болуукыда.

Аны хирургия корпусуну

экинчи къатысында эндоскопия, фотодинамика диагностика эм терапия бөлөмле ишлеркиди. Аланы хайыры бля аурууну башла тургъан кезююнде тинтирге онг табылыкыды. Ол санда аш орунлары бля чегериле аурууламын ала да Саулай алып айтханда, жаңгыртылган медицина арада онкология ауруулары къайсы бирине да багъарча мадар этиликди.

Бюгонюкде, планда белгиленгенде, корпусны барысы да ишленгенди. Аланы терюсюнде тыш къабыргъаларын сюртюп ол ичлеринде жумушлал бля керешедиле. Ишлени кезююнде ийилде да салнырыкыды.

Протекте кере къурулуш ишлени жылны ахырына бошаргъа керекди. Келир жылда уа тиешили оборудованыны салып бошаркыдыла.

Эсге сала айтаскъ, Онкология диспансер хайырлангъа 2028 жылдан кече къылай берилгеге керекди.

МАГОМЕТЛАНЫ Сулейман хазырлаганды.

Жамаатны тишесин тектирме

Республиканы Жол миок управленийы Нальчикде Волный Аулда къабырлагъа атылагъа Кошар аты орнаны жаңгыртханды.

Биринчисини – 350-метрик, экинчисини уа 250-метрик кескерге тап алгъа келтирилгенди. Эски жолла, чыгъуру

болуп, адамланы, машиналары да жюрюклерине чырмау салгъандыла.

Ауруулагъа жолну уа къабырланы алында кесетин тапландырырга керек эди. Управленийни къурулуш, жаңгыртуу эл ремонт жаны бля бөлөмюне башчысы Тимур

КЪЛЫЧАЛАНЫ Сулейман.

Къарашылуу

Чегем чучхурлада къонакыбай ашхана

Чегем чучхурланы тийресинде кеп торлю ашхана бардыла. Ала бир бирге артык бек ушамдыла, алай аланы бир зат биркирери – келенини тауу ашырыла бля сайлыу.

«У Курман» деген кафе уа къонакыбайлыгы бля айырмалы сунама. Анда не заманда да адам кендо. Тау жылкыдада кютеги ийиклени соттеринден этилген бишакъ, торлю-торлю эчине, быж-быж эте турган айран, кюй этен, черекде олсагъатда туулгъан патчагъа чакъладан жарашдырылган ишшиликке,

бу ашханада хар зат да барды. Аны ючюн деп кафеде иеси Тохаланы Къурман къолундан келгенди амалды. Бери кирген мында тазалыккъа эс бурмай къалмады. Кеплени бери дагында, билемисиз, не зат тартады? Къурманбийни къонакылагъа ашхананы алында акъылман Кизинини тилин, табыйгъатыны, адамлыкны юсерлерицен назмуларын айтып, ойнай-кюле, чам, лакъырада эте тубюенди. Сёзюс, мында жарашдырылган ашаркыланы татыуларын бир керегден дагыда къайтмай къалмайды. Анга бир

иём бля келген эди. Ол заманда ашгъан чакъдыкы татыу тилибизде къалганды. Кюй этен этилген ишшиликке да бек жаратканды. Бара суудан жарашдырылган кырдан чайны, айранны да татыуларын унутур амал жокъды! Хычленинде да мындача татыуларын бир жерде да ашамгъанбыз! Ма аны себепли сайларгъанбыз бу ашхананы.

Къурман айтанга кере, аны кафедин солуу кюнде бек аздан 500 адам жокълайды. Бишакъ, жуан, картоф да кесериники болганы ючюн мындагы ашаркыла унутуу

Тохаланы Къурман.

сакъларга окуна тошеди. Бу ашханада тогуз-он адам ишейди, солуу кюнде уа ала 20-25 да жетедиле. Ала уа Булугъдан, Хушто-Суртдан, Чегемден да ишленди. Итирликке аланы барын да юйлерине такси айтды. Мен баргъан кон анда Сайюубайланы Зарема, Атайланы Мариян, Насылпаны Азор да къазаутда ишлей эдиле. Алайсыз да жарамды. Бери аууламчыгъа къайтхаланы он минутдан кеп сакъланмадыла.

Тохаланы Къурман бля ушакъ этен кезюучюни ючине келген-кеткен тохузус эди. Аууланын чыгъгъан гъала ашхананы иесине ырызлыкъларын айтып келе эдиле.

ХОПЛАЛАНЫ Марзият.

Сойюубайланы Зарема.

юлюк келтирме да, тамам сунама. – Биз мында жарашдырылган патчагъа чакъдыкы ашар ючюн бир миңг километр жолну ёткуп келенибыз, – дейди бир жолочуну тиширюу, – Эки жыл мындан алгъа да баш

Насылпаны Азор.

тау кырыкладан жарашдырылгъан чай, Торкеча биширлген кофе... Кыгъасы, ашдан зауукълук табарча, ырахат болумда солуп кетерча да

Залууклу чакъла

Бюгонюкде шолуу сабиленини жай солупарыны эм заууклу кезилеринди. Жыл астында да шакараланы, элени мектептерини кесеринде да къурадала лагерьле.

Огъары Малкзарны Абайланы Миссот атлы 2-чи номерли школунда да быллай алай «Саулуклу сабилени айрыкымы» атлы лагерьде 26 жашчык бля къызчык солудула. Аны таматасы Къабырланы Мариян Абуева бизге билдиргенге кере, аны кеп сабилени юйорелденди, адамлары экинчи аскер операциягъа къатышхана да бардыла.

Сабиленини эки къуаумда белгилденди – «Куш балала» эмда «Билмилле». Ала кеслери да 8-10 жылкылардыла. Лагерь эртенликке тогузгъа келип, кюндюз ючюн жарымына дери турдыла. Алагъа уа мында сегиз юйретучю къыраиды, хар кюнден ала экишер-экишер алышындыла. Ойнагъандан тышында да, тренерлери Забакъланы Зарема бля Забаскъаланы Алимиде, аланы музыкагъа, телсерге, жыргаргъа да тошондоредиле.

ХОПЛАЛАНЫ Марзият.

эсе, ахыр оч жылы ичиде ол Огъары Малкзарны бу школунда ишлеп тургъаны да.

Бу кюнде малкзарланы лагерьлеринде къонакыда КъМР-де Сабийни эркинликке деген бля улпозноменини Амина Бадроква, Черек районун администрациясыны башчысы Къулбайланы Алян, прокурору Хасан Эржибов, билим беруу управленийыны, Жаш тлю чарчарманчыкъ юкюню, осуилук этен эмда къарагъан бөлөмюне келечилери, башхала да болгъандыла. Сабилие алагъа жарыкъ халда тобюгенди. Къонакыла уа татыш ашаркыладан саугъала этенгенди. Аны бля бирге лагерьге топла, ракеткала, стоп оюна, альбомла, болуу, кеп башха ушакъ да келтиргенди. Ол кон мында уллу концерт да болгъанды, аны уа району Маданити юйюню келечилери хазырлагъандыла.

Бюгонюкде быллай лагерьлени элени къайсы биринде да къурача онглана болдурууну юсерлери айтупкъанлай келеди. Ала районда эки келир жылда аспам халда ачыла турчю мадария этиликлерини юсерлери да ол кон Къулбай улу айтангъа эмда ышандырылганды. Алай болса уа, сабиленини жай солупарыны ботонда хайырлы эмда заууклу ошундукча онглары болуукыда. Лагерьде школчула 21 номеринде турдыла. Аны жабылуу бля байламды да уллу байрам къурулуучуду. Бу жол а сабиленини мектепни кесени уллу бля элден чыгъгъан жерде танышлыкъ табыгъаты тийер жолочулуккъа аптириледиле. Айкай да, жай солупары эсперинде къалыра, сейр программаны да хазырларгъандыла. Башхага айтанда уа, сабилие заууклуучуну сынагы ючюн, мында торлю-торлю амалланы хазырландыла.

МОСКЛАЛАНЫ Зухра.

Кёрмочно ачылууна көп кыратылды. Алаң араларында Социал гуманитар институту директору күүлүгүчү толтурган Геурганлы Кахим, белгилүү суратчы Ахмеджан Пейан, Суратчылары халкыла аралы ассоциациясы кыаумуна кирген Сарбошланы Азор, Күүлүгүчү Кыйсан аты мөлкяр кырал драма театры директору Жангоразланы Мажит, кийизден музей кыраган Локияны Рахманов, «Кызыл жаз атам» фонду таматасы Тетуланга Хадис да болгонды.

Кыонакылары бир кыауму, суратлага кырал, кесерини оюмларын да айтканды. «Французланы Казбек ишлеген суратла халкыны жашаууна алыкса кишиге да белгилүү болмаган беттерин ачыклайды. Ала окуячулуга биотон хайыр-ледиги. Хар сураты да тарх магынасы барды», - дегенди Геурганлы Кахим.

Кыарчай-мөлкяр халкыны фахмулу уланын озган заманлары көргөзгөн чыгармалары бизни тарых магыналы тиктилерибизге улуу кыошумдук этеделе, - дегенди Тетуланга Хадис. - Бу адамны мен тангычаны жыйырма жылдан аслам заман болады. Кёрмочлеринде да көп кере болганма, көп суратлары бла да шагырайме. Аны бла байламы айтыргым: ала халкыбызны маданият жазасына бир кесериде, аны бла багыландыла бизге. Казбекка фахмулу адамла бизге адет-төрөлөрибизин, ниет байлыгыбызны да сакыла, айнытырга улуу себеплик этеделе, - дегенди Локия улу да.

Француз улу, көпчөлөгө ыразылыгынын билдире. Чыгармалары бир адамны окумуна да жергине жеткен эселе, кесими насылыгына санаргыз болукма», - дегенди. Анч чыгармачылык ишинде Улуу Ата журт уруш, анда кыралыбыз болдурган Хорлам улуу магына тухтанын чертип айтканды. Аны кийоркөндөн сазга адам уруша келген алаңда экөөлөн кыйтанарын да билдиргенди. «Белоруссияны азатлагыз төрт жүздөн аслам кыарчайыны жаш кыталыгы, партизан отрядга командирлик

Кёрмоч Суратларында — Кыйтайарылмазлык сыфатла

Кыабарты-Мөлкяр кырал университет Отарланы Керим атлы маданият арасында Россиянын художниклери ни союзуу келечиси Французланы Хусейни жашы Казбекки бу кюнледе «Кавказ бирди» деген ат бла энчи сурат кёрмочю ачылганды. Ол аны Россияни кюнне жоралаганды.

отган аспамдыла. Кёрмочю ула алыкы жалаңда экөөлени сураты барды - патчах аскерни генералы Кырымшамханалы Айткени бла төрт уруша кыащан совет генерал Магометланы Солтаны», - деп да кыошанды художик. Сёзюно ахарында уа Французланы Казбек кёрмочно кырауга себеплик этенлеге, анга кырауга көпчөлөгө да жүрөк ыразылыгынын билдиргенди. Кымкыу-да Отарланы Керимни атын жюрттеген мөлкяр маданият араны башчысы Байтуугананы Исмайыл а художикте сурат кёрмочно окуму койно залында кырауганы ючюн эселе этенди анда Кымкыу-ну проректору кыон салгын биосурөу кыагытты да бергенди.

ондан аспамдыла. Кёрмочю ула алыкы жалаңда экөөлени сураты барды - патчах аскерни генералы Кырымшамханалы Айткени бла төрт уруша кыащан совет генерал Магометланы Солтаны», - деп да кыошанды художик. Сёзюно ахарында уа Французланы Казбек кёрмочно кырауга себеплик этенлеге, анга кырауга көпчөлөгө да жүрөк ыразылыгынын билдиргенди. Кымкыу-да Отарланы Керимни атын жюрттеген мөлкяр маданият араны башчысы Байтуугананы Исмайыл а художикте сурат кёрмочно окуму койно залында кырауганы ючюн эселе этенди анда Кымкыу-ну проректору кыон салгын биосурөу кыагытты да бергенди.

ХОЛАЛЛАНЫ Марзипат.

Билим Бир кезууге — эки диплом

Кымкыу эм Экономиканы Бийик школу окуучулары эки диплом коюлу болууча этер муратда «Педагогика жаны билим беруу эм адамны айныты» магистр программаны кийирирге келишгенди. Ол модуль халда очно ишлеринде. Аны чеклеринде электрон амалда да хайырландылыгыдыла. Дөрөңдө теория эм практика жанында да эс бурлукулугу. Ол а сынамлы усталзаны хазырауга себеплик этердик.

«Биз мектептеде биогонгю изилдеме терх койгонго кыошанды. Көрмочлери кёргое сонобиз. Окуучулары жангы методикаланы хайырландыра, илму эм чыгармачылык жаны бла да бирча билимли болууча эм жамауттаны арасында жерлерин табарча мадар кырауга керекиде. - дегенди Экономиканы бийик школу таматасы Евгений Терентьев. Кымкыу-ну ректору күүлүгүчүн

толтурган Юрий Альтудов да билим берууда торпо-торло амалла хайырланса, жан адмалга кенгерге сагыш этерге болушургуун

Ол студенттерибизге жангы билим беруу амалла бла ишлерге эм илму жаны бла да кеслерин бийгирек даражада сынарга онг берликка. Ала барысы да уруну рынокка суратга келешен усталзаны хазырауга болушуркулугу, - деп кыошанды Юрий Альтудов. Программаны республикага магыналгыны юсондон КымР-ни Жарыккандыруу эмда илму министри Анзор Езаов да айтканды. - Бизге эм иги педагогга керекиде. Ала, окутуучу бла чеклени кыламай, окуучулары кеслерин тартырга эм билим алырга да кёлөндирирге керекиде. Келир заманда провектин хайыры бла санамлы кадрла бла жалынтырга онг табылыр деп, бел ышанама, - дегенди Анзор Клишвинович.

МАГОМЕТЛАНЫ Сулейман хазыраганды.

Юйрениле

Усталыкларын ёсдоргенди

Россияни МЧС-ини Элбрус бийик-тау изилу-куттары отряды бу кюнледе вертолёттан парашютсуз тоюшуу бла байламлы юйрениле бардырзаны. Аны ММ-8 авиатранспортну хайырлана ёдоргенди. РД-ни МЧС-ини КымР-де Баш управленисини пресс-секретары Кансемир Беров бысыл жумушла куттарычуланы усталыкларын ёсдорюуге бла игилendirууге себеплик этеделе, таулауда уа былтай борчланы тамамлау биотон кыагытты деп чертгенди. Куттарычула вертолёттан 30 метр бийикликтен тоюшкенди. Хар куттарычу да 14-шер кере энчи оборуудуна бла жыжым басчы бла энгенди, саусузу бортка кёлторгенди. - Вертолётка ол халда саусузу кёлтору ишбизде кыйын жумушладан бирине санадыла. Жаша аны уста тамалай билгендерин кезуле кере көргөзгөнди, - дегенди РД-ни МЧС-ини Элбрус бийик-тау изилу-куттары отрядыны таматасы Полюяланы Мухаммат.

КыАСЫМЛАНЫ Аминат.

Жыйылыу

Хорлагызган гёжефле бла тубешуу

Кыабарты-Мөлкярны Спорт министрствосунда Россияни кикбоксингден биринчилигинден хорлап кыйтан спортчула бла тубешуу болгонды. Эришу Наро-Фоминск шахарда Улуу Хорламы 80-жылгыгына бла энчи аскер операцияга кыащанланга аталып кыралганды анд. Аны кыраланы битеу регионларындын минг бла жарымдан аслам спортчу кыащанчандыла, гёжефлени саны бла ол рекорд да тохтадырды. Ала кикбоксингни юч бөлүмюндө - лоу-лик, К1 эм толук контакт - сөрмөшкенди. Эсептеге кёре, республиканын келечилери 12 майдал кыткандыла. Алчы жерлеге Саид Савкув, Диана

Ламерданова, Азамат Карданов, Джангоразланы Шамил, Ибрагим Зияддинов эм башла кыткандыла. Алтын эм комюсо майдаланы алганла Россияни жыйымдык кыаумуна киргенди, аны санында ала дунияны биринчиликте сынашырыкыдыла. Ол а октябрда Тюркде болдукду. Гёжефлени тренере Кочменланы Рустам, Кудайлыны Алим, Абдин Сарфалиде, Ибрагим Бецуков, Анзор Сасиков хазырагандыла. Гёжефлени, тренереми Ислам Хасанов алагы мындан арысында да жетишилги, хорламы болупларын тежегенди. Республиканы кикбоксингден федерациясыны башчысы Кудайлыны Алим да спортчулары эсеплерине бийик багыа бичгенди. «Россияни биринчилигинден 12 майдал бла биринчи кере кыйтаймыз. Спорт министриствога да ыразылыгымы билдирдирге союме. Эришулени кырауганыбызда, спортчулары юйрениу-жарату эти жыйылууга эйтгенге аны жанындан болушуркуу дайым сезгенлей турубыз. Бусагытта кикбоксинг регионубузда терх айныды, жаш төлюно жанындан да ала сейир уулду», - дегенди ол. Ислам Хасанов а федерацияга мындан арысында да себеплик этилгенин айтканды. ХАБИБУЛЛАХЛАНЫ Зульфия.

Кёрмочюде Солугызанланы санына кыошулады

Кыабарты-Мөлкярда солугыз суйгенени санына иги кесек кыошунганды. Алай бла быйыл жылы башындан бери республикада 700 мингге жуукк адам болгонды. Ол былыр бу замандан 14 процентте кёлдо.

Саулай алып айтканда, беш жылны ичинде кыонакылары саны юч кереге көбейгенди. Алай бла, алгандан этилген эсептеге кёре, 2030 жылга турмустиени саны 2.5 миллионга жетерикди. Анга көрө турмуздөн тошон файданы ёлчөми да 8 процентте ёсөрикди. Эге сала айтсак, биогонюкде республикада бир жылга 19 минг адам солугура

онгла бардыла. Ол санда 400-ден аслам кыонак юй, санаторий эм солугу баш ишлеиди. Аны бла бирге курорт-рекреация жерлени инфраструктурасын игилendirуу жаны бла иш да тире бардырылады.

Эришууле Жангылырзга эркинликлери жокзду

Жаш адамланы аралауында терх медицина болушукту беруу жаны бла эришуле кыралгандыла. Ала кеслерин электрокардиограмма алууда, жюрөк-ёлкө реанимацияны бардырыуда, кыаны тохтагыра байлауу салыуда сынагандыла.

Эришулени Кыабарты-Мөлкяр кырал университетни медицина академиясы, Катастрофаланы медицинасы бла терх медицина болушукту беруу арала кырагандыла. Академияны битеуле хазырауу эм реабилитация бөлүмюно башчысы Ирина Хамбимова белгиленича, врачлага жангылырзга, заманы тас этерге арталыда жарамды, аны багысы биреуну саулугу

неда жашауу болуурга болушукду. Эришулени атана да «Жангылырзга эркинликлери жокзду» деп аны ючюн аталганды. Алай бла медицина академияны багысу иш эмда педиатрия бөлүмлерини студентлери неге юйренчирленер көргөзгөнди. Бер кесекден дипломларын алыкы жаш адамла кыйын болумда да апчымазча болуурга керекиде. Санаула бер ненча кесектен кыралгандыла. «Терлик эм куттары» дегенге барысы да кыащанчандыла. Хар не да керти болумга ушашдырылып эди. «Суряуклени кыауму» хорлаганды. Аны капитаны Мзылыны Фемилран, юч жылы бир федершёр бла ишлегенин

Эл жашуу Саусулазга онг этгенле

Наршаулары Жанчык 1979-жылда Нальчикке медицина училищени бошоган кондон бери да адамланы саулукларына кыйгыргычлай келеди. Көп жылы Тёбөн Чегемни болында-ошман ишлеп турганда, Шёндю уа Ухто-Сырт эли амбулаториясында саусулазга онг талдырды. Кёл болмай игилгенди амбулаторияда уа багысу ишини тыныгыра кыйгыр амалла кыралгандыла.

Суратланы МАМАЙЛАНЫ Алий алганды.

Бал батманлары балган молу

Девеланы Сафар жашы Солтан бла бал чибиле тутуп, бал батманланы санын ёсдюре башлаган кондон бери 15 жыл озганды. Солтан Тёбөн Чегемни төбөн жанында, атасы уа андан ёргөреке жол жанында тохтап, жыйылган балдан да сата, ишлерин бардырзан кезуилери. «Кёл бал сыгар конч, жай узуну батманланы кыталарындан көчөй тууруга керекиди», - дейди Солтан, бал таркада бал кылай жыйылганына кырай.

Суратланы МАМАЙЛАНЫ Алий алганды.

Слозюу Энчи кыауумлазга — энчи кыйгыгыруу

Кыйын жашау болумга тошгон юйорле бла ишлегенлени усталыкларын ёсдорюу мурат бла Нальчикде юйрениле бардырылгандыла. Алагы акылыбалык болмагычланы ишлери жаны бла комиссияны келечилери чакырылгандыла. Семинар республикада сабийлени эркинликлери жаны бла уполномоченый Амина Бадракованы башламчылыгы бла кыралганды. Жыйылганын алгышый, ол бусагытта ала барысы да биригере керек болганларын белгилегенди. «Казна юйлеге азыркы сабий тошор, ала ара-аналары бла кылайр ючюн, биз аслам көч салырга керекбиз. Аны ючюн биогонден башлап, ишбизде бу шартлага аслам эс бөлөйк», - дегенди Бадракова. Юйрениледе кыагытланы толтуруу, игилчиликте берилген, улуу заптаны хайырландыра, ала-анала бла халланы кылай кырауга керекиси аныталганды. Правительство башчысыны орунбасары Залим Каширков чертгенди, бу жумушда бир нызамга көлере керекиди. «Сабий кыайда тууганына, жашагынына кырамай, аны Конституцияда, закондоталыкка бегитилген битёу эркинликлери сакталырга болуучу», - дегенди ол. Ошоларын наркология эм психатрия жаны бла

ишлегенле да билдиргенди. Юйорледе осал кылыкыла жайыла башлаганларын неда бери башха палх тошорго болуучу у алгандан билер ючюн, не этерге кереклисин да союзелгенди. Аны бла байламлы жарыккандыруу эм илму министри Анзор Езаов комиссияны келечилерини ишлеринде сабийлени сейирлерин бла эркинликлери эм башха сакталырга чакырганды. «Аланы баш магыналы эркинликтери уа юйорде жашаркылары, Аны ючюн юйорлени саклагыра болушайык, алга эс тапдырайык», - деп белгилегенди министр. КУЛЬЧАЛАНЫ Зульфия.

УЧРЕДИТЕЛЬ: КЫАБАРТЫ-МӨЛКЯР РЕСПУБЛИКАНЫ ПАРИАМЕНТИ БЛА ПРАВИТЕЛЬСТВОСУ

Баш редактор
КЫОНАКЛАНЫ Хасан
РЕДАКЦИЯ:
ТЕКУЛАНЫ Хауа (баш редактору орунбасары),
ЖАҢ УРАЗЛАНЫ Жапаров (баш редактору орунбасары),
ТОКЛУЛАНЫ Борис (жууалы секретары),
МУСУКАЛАНЫ Сакият,
ТИКАЛАНЫ Фатима,
ТРАМЛАНЫ Эзүра,
УЛБАШЛАНЫ Мурат.

ТЕЛЕФОНЛА:
Редактору ирмийини — 42-63-01.
Баш редактору орунбасары — 42-38-21, 40-04-82.
Жууалы секретары — 40-28-97.
Секретариат — 40-93-62.
Корректор, спеланиште — 42-63-52.
РЕДАКЦИЙНЫ БЕТОМЛЕР:
Палатина эм право — 42-24-02.
Экономика — 42-66-73.
Кутуучу — 42-66-76.
Социал ишле — 42-75-82.
Курортла, туризм эм спорт — 40-39-93.
Окуучуула бла байламчылык жорютуу эм жалыуу — 42-37-94.
Сурат алачуу — 40-59-18.
Эвни корреспондент — 42-68-72.
Операторла — 42-66-85.

Редакция авторла бла кыагыт жюрттейсид.
Кыл жазылыгы ретинге этилмейд эм ала арка кыйтарылмайды.
Гегеледе басмаган материалла айтылган оюмла редакцияны оюму бла келишимге болушукду. Ала айтылган хар зат ючюн Россия Федерацияны Басманы колдоочу законду тыншылыкка материалла редакция авторлары кескери жууналды.
Редакция авторларга 40 гегелеттинген (машина бла жазылган 5-6 бет) кепино алайды.
Гелет Саязаны, информация технологияланы эмда асламы коммуникацияланы ишлери жаны бла федерал нацюр службаны (Роскомнадзор) Кыабарты-Мөлкярауу управленисинде 2016 жылда 19 декабрда регистрация этилгенди.
Регистрация номер — ПИ № ТУ07-00118. Индекс — П 5893

Газетни басмазга «КымР-Медиа» ГКУ-ну компьютер службасы хазыр этгенди.
Газет «Издательство «Южный регион» ООО-ну типографиясында басмаланганды.
Старополю край, Ессентуки ша, Никольский орам, 5а.
Газетлени ислерине талпыруу ючюн КымР-ни почта саязаны федерал Управленисе жууналды.
Телефонла: 76-01-21
Газет жылкыга юч кере чыгыды — геурге, орта, шават кондеде.

Номерге графике кере 19.00 сагытта кыл салынады. 20.00 сагытта кыл салынганды
ГАЗЕТНИ НОМЕРИНИ ЧЫГАРГАНДА:
Улашыланы Мурат — дежурный редактор; Кесчилелери Зульфия — жууалы секретары орунбасары; Зезаланы Лида (1-чи бет), Ахматланы Люаза (2-чи бет), Бийчекуланы Жаннета (3,4-чи бетле) - корректорла.
Тиражы 1832 экз. Заказ № 1335
Багысы 13 сом.

РЕДАКЦИЙНЫ ЭМ ПДАТЛАНЫ АДРЕСИ:
360000, Нальчик, шахар, Ленин атыа проспект, 5.
электрон почта: elbor_50@mail.ru